

**FARZAND TARBIYASIDA OTA-ONALAR ROLI:
ZAMONAVIY PEDAGOGIK VA
PSIXOLOGIK YONDASHUVLAR**
mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy konferensiya

**ZAMONAVIY SHAROITLARDA MA'NAVIY-MA'RIFIY ISHLARNI OLIB
BORISH USLUBIYOTI VA UNGA QO'YILAYOTGAN TALABLAR.**

Ortiqova Nargiza Akramovna

Qo'qon DU dotsenti, PhD

Ortiqova1101@gmail.com

Suvonqulova Muxabbat Otamurot qizi

Qo'qon DU talabasi

Annotatsiya: *Ushbu maqolada ma'naviy-ma'naviy ishlarni olib boorish uslubiyoti, ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar vositasida talabalarda siyosiy faollikni rivojlantirishning mazmuni, mohiyati, shakli va vositalari yoritib berilgan.*

Kalit so'zlar: *demokratlashuv jarayonlari, ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etish metodikasi, zamonaviylashish, fuqarolik qadriyatlarini, inson huquqlari va liberal erkinliklar.*

Аннотация: *В данной статье описывается методика проведения духовно-духовной деятельности, содержание, характер, формы и средства развития политической активности среди студентов посредством духовно-просветительской деятельности.*

Ключевые слова: *процессы демократизации, методы организации духовно-просветительской работы, модернизация, гражданские ценности, права человека и либеральные независимость.*

Abstract: *This article discusses the methodology of conducting spiritual and moral work, the content, essence, form and means of developing political activism in students through spiritual and educational activities.*

Keywords: *democratization processes, methodology for organizing spiritual and educational work, modernization, civic values, human rights and liberal freedoms.*

Kirish. Jamiyatimizda ro'y berayotgan demokratlashuv jarayonlarining hozirgi bosqichida xalq manfaat va ehtiyojlaridan kelib chiqib uning konseptual asoslari ham uzluksiz ravishda rivojlantirib kelinmoqda. Buning natijasida mamlakatimizda demokratik islohotlarning izchilligini ta'minlashning zamonaviy manbalarini yaratish jarayonlari muttasil ravishda ro'y bermoqda¹. Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etish metodikasini yaratish eng muhim vazifalardan biridir. Chunki har qanday ma'naviy-ma'rifiy tadbir metodik jihatdan puxta ishlab chiqilmasa quruq safсатаbozlikdan nariga o'tmaydi.

¹ O'zbekistondagi siyosiy o'zgarishlarning markaziy osiyoning barqaror rivojlanishiga ta'siri. // Mukhtor Nazirov. Oriental Renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences. VOLUME 1 | ISSUE 11. 2021.

**FARZAND TARBIYASIDA OTA-ONALAR ROLI:
ZAMONAVIY PEDAGOGIK VA
PSIXOLOGIK YONDASHUVLAR**
mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy konferensiya

Muhokama. 1. Tashkiliy ishlar. Ta'lim muassasalari rahbariyati va jamoat tashkiloti hamkorligida rektorat va jamoat tashkilotlari hamkorligida professor-o'qituvchilar va talabalar o'rtasida olib boriladigan ma'naviy ma'rifiy ishlar rejalarini ishlab chiqish. Xususan, Prezidentimiz Sh.M.Mirziyoyev tomonidan 2017 yil 7 fevraldagi farmoni bilan qabul qilingan "2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi" buning yorqin misoli bo'ldi. Harakatlar strategiyasida yurtimizda olib borilayotgan islohotlar samarasini yanada oshirish, davlat va jamiyatni har tomonlama jadal rivojlantirish uchun shart-sharoitlar yaratish, mamlakatimizni modernizatsiya qilish hamda jamiyat hayotining barcha sohalarini erkinlashtirish bo'yicha beshta ustuvor yo'nalish tasdiqlandi².

Muvaffaqiyatli mamlakatlar ko'rsatganidek, zamonaviylashish, ijtimoiy-iqtisodiy va ilmiy siljishni maqsad qilgan jamiyatni isloh qilish uni liberallashtirish va fuqarolik qadriyatlari, inson huquqlari va liberal erkinliklarning haqiqiy tashuvchisi bo'lgan mas'uliyatli fuqaroni shakllantirmay turib, tasavvur qilish murakkab. Shu munosabat bilan O'zbekiston islohotlarida avval boshidanoq jamiyat hayotining barcha jabhalarini liberallashtirishga katta e'tibor qaratilganligi qonuniydir³.

Keyingi paytlarda ayrim o'quv yurtlarida yoshlar jamoat tashkilotlarining tashabbuskorligi susayib, ular faqat oylik badallarni yig'ish bilan, ba'zi joylarda esa tadbirkorlik deb, savdo-sotiq ishlarini tashkil qilish bilan sheklanib qolganligi sezilmoqda. Professor-o'qituvchilar va talabalar ma'naviyatini yuksaltirishda va ularni ma'rifatli qilishda bu tashkilotlarning rektorat bilan yaqindan hamkorligi juda ham zarur. Asosiy tashkiliy ishlar ularning tashabbusi bilan amalga oshirilsa, yana ham maqsadga muvofiq bo'lar edi.

Ta'lim muassasasi miqyosida ma'naviyat va ma'rifat ishlari reja va tadbirlarini tuzish va uni amalga oshirishda yana quyidagi vazifalarga e'tiborni qaratish ham muhimdir:

- o'quv tarbiyaviy ishlarni yuksak darajada tashkil qilish, o'quvchilar va talabalar dunyoqarashlarini kengaytirish maqsadida har bir fanni ma'naviy ma'rifiy ruhda o'qitish;
- talabalar yotoqxonalariga birlashtirilgan ijtimoiy va umumiy oliy ta'lim muassasasi kafedralari ma'naviy ma'rifiy, tarbiyaviy ish rejalarini muhokama qilib, ularning bajarilishini nazorat qilish;
- mustaqillik va ma'naviyat mavzuida seminarlar tashkil etish;
- tarixiy yodgorliklar, ma'rifiy maskanlar, san'at koshonalari hamda mustaqillik davrida qad ko'targan inshootlarga o'quvchi-yoshlar va talabalarning ekskursiyalarini tashkil qilish;

² "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni. / Rasmiy nashr. Tashkent: Adolat, 2017, 112.

³ Yangi O'zbekistonning barpo bo'lishi: islohotlarning birinchi bosqichi natijalari va keyingi taraqqiyot vazifalari.// inson huquqlari bo'yicha O'zbekiston Milliy markazi. 2023 y. <http://pravacheloveka.uz/oz>.

**FARZAND TARBIYASIDA OTA-ONALAR ROLI:
ZAMONAVIY PEDAGOGIK VA
PSIXOLOGIK YONDASHUVLAR**
mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy konferensiya

- Mamlakatimiz siyosatining ustuvor yo'nalishlari bilan tanishtirishga yo'naltirilgan to'garaklar ishini jonlantirish;

- "Siyosiy bilimdon" "Eng yosh faol siyosiy targ'botchi", tadbirlarini o'tkazish jarayonida ishtirokchilarning ma'naviy ma'rifiy, siyosiy, tarbiyaviy ishlarda ishtirokiga e'tibor qaratish;

- ijtimoiy fan o'qituvchilari, xotin qizlar uyushmasi hamkorligida talabalar o'rtasida "Men bo'lajak saylovchiman" mavzusida davra suhbatlari o'tkazish.

- barcha kurs va guruhlarda "Vatan tarixini bilmay turib, uni to'la sevib bo'lmaydi", "Vatan ostonadan boshlanadi" mavzuida davra suhbatlari, viktorina, ilmiy tarbiyaviy soatlar o'tkazish;

- harbiy sport to'garaklari ishlarini yanada jonlantirish guruhlarda mardlik jasurlik darslarini tashkil etish;

- maktablar, shuningdek mahallalarda "Konstitutsiyamizni o'rganamiz", "Yoshlar jamiyatning faol ishtirokchisi" kabi mavzularda suhbatlar, uchrashuvlar (kechalar) va ilmiy amaliy anjumanlar o'tkazish;

- jamoa yoshlarining umuminsoniy va milliy qadriyatlar asosida ma'naviy, iqtisodiy, huquqiy, ekologik, mehnat, estetik madaniyatini shakllantirish maqsadida taniqli san'atkor, huquqshunos, ta'lim va fan arboblari, mehnat faxriylari, sog'liqni saqlash xodimlari bilan ijodiy kechalar va uchrashuvlar uyushtirish;

- talaba qizlar ongini umuminsoniy va ma'naviy qadriyatlar, milliy istiqlol va mustaqillik mafkurasi asosida shakllantirish hamda ularning oila va jamiyat ishlarida faolligini oshirish maqsadida ta'lim muassasasida "Liderlar klubi" yanada jonlantirish;

- ma'naviyat va ma'rifat borasidagi yangiliklardan muntazam xabardor bo'lib turish maqsadida jurnal va gazetalarga obuna bo'lishni tashkil etish;

- milliy mafkura va yoshlar tarbiyasi mavzuida universitet (ta'lim muassasasi) professor-o'qituvchilarining nazariy konferensiyasini o'tkazish;

- milliy udumlarimiz bo'lgan "ustoz va shogirdlik" tizimi mohiyatini chuqur o'rganish asosida professor-o'qituvchilar va talabalar o'rtasida "ustoz shogirdlik" tizimini yo'lga qo'yish;

Ma'naviy va ma'rifiy ishlar yuzasidan o'tkaziladigan tadbirlarning muayyan majmui xalqimizning tarixi, urf-odatlari, rasm-rusmlari asosida tayyorlanib, talaba-yoshlarda milliy qadriyatlarimizga hurmat uyg'otish ruhida o'tkazilishi muhimdir. Shuni ham aytish kerakki bunda milliy o'ziga xoslikka haddan tashqari e'tiborni qaratish, boshqa millatlarning an'analari, urf-odatlarini ozgina bo'lsada kamsitish, behurmat qilish kabilarga mutlaqo yo'l qo'yib bo'lmaydi.

**FARZAND TARBIYASIDA OTA-ONALAR ROLI:
ZAMONAVIY PEDAGOGIK VA
PSIXOLOGIK YONDASHUVLAR**
mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy konferensiya

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Qonun hujjatlarini tarqatish tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Qarori // Xalq so‘zi, 2017-yil 9-fevral. – №29 (6723)
2. E.Kurbanov. Yangi o‘zbekistonda demokratik islohotlarning nazariy-siyosiy evolyutsiyasi. // <https://ijtimoiy.uz/2191/2023>.
3. Taraqqiyotning o‘zbek modeli. – T.:«Ijod dunyosi, 2002 yil
4. Yangi O‘zbekistonning barpo bo‘lishi: islohotlarning birinchi bosqichi natijalari va keyingi taraqqiyot vazifalari.// inson huquqlari bo‘yicha O‘zbekiston Milliy markazi. 2023 y. <http://pravacheloveka.uz/oz>.
5. O‘zbekistondagi siyosiy o‘zgarishlarning markaziy osiyoning barqaror rivojlanishiga ta’siri. // Mukhtor Nazirov. Oriental Renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences. VOLUME 1 | ISSUE 11. 2021.
6. “O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha Harakatlar strategiyasi to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni. / Rasmiy nashr. Tashkent: Adolat, 2017, 112.